

Jakó Zsigmond

(1916–2008)

Az előző századforduló nagyszerű korszak volt a magyar középkorkutatás számára, mert kivételes tudású mesterek dolgoztak akkoriban, akiknek a munkáit ma is szívesen és élvezettel olvassuk. A mostani századforduló viszont, amely nekünk adatott, nyomorúságos időszak, mert kivételes tudású mesterek, akinek munkáit szívesen és élvezettel olvassuk, sorra hagynak itt minket.

Most éppen Jakó Zsigmond.

Az a Jakó Zsigmond, aki a legtöbbet tette, amit a múlt szerelmével megáldott vagy megvert tudós tehet: olvasott és írt, és persze, tanított, ha lehetett egyetlen, ha nem, írásain keresztül. Mentette a múlt törött tükrének cserepeit, amelyekbe bepillantva megismerhetünk egy olyan világot, amely nem tér vissza, de életre kelthető.

Amikor már utazhatott is Budapestre, mindig ellátogatott a Várba, hogy dolgozzék, akár az Országos Levéltárban, egykori munkahelyén, akár a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetében. Itt, az Intézetben tapasztalhatta meg azt, milyen lehetett volna kutatói élete, ha háborúk és békék nem dúlják szét annak kereteit. Az Intézet minden segítséget megadott munkájához; sohasem annyit talán, amennyi szükséges lett volna, de bizonyosan mindig annyit, amennyi éppen hatalmában állt. És Jakó Zsigmond is minden segítséget megadott az Intézet munkájához, mert azok közé tartozott, akiknek nemcsak Kolozsvár és Erdély, hanem az egész magyarság számára volt mondanivalója, amire nemcsak illik, de tanácsos is figyelni. A Történettudományi Intézet mindig büszke lesz arra, hogy – ha mégoly szerény mértékben is, de – hozzájárulhatott e sikerekben gazdag pályafutás kiteljesítéséhez.

Ez a kapcsolat szakadt meg most, mert a tehetsége és tudása által rárótt kötelezettségeket mindig maradéktalanul teljesítő tudós egy erősebb parancsnak engedelmességgel minden test útjára lépett. Eljött tehát a búcsú ideje, a búcsú azonban nem teljes, mivel nem is lehet az. Jakó Zsigmond velünk marad könyvespolcainkon, s főként a szívünkben.

Tisztelt Professzor Úr!

Köszönjük, hogy velünk voltál. Köszönjük, hogy tanítottál minket történelemre, kötelességtudásra, emberségre.*

Zsoldos Attila

* Elhangzott Jakó Zsigmond temetésén, 2008. okt. 31-én, Kolozsvárott. (A szerk.)